

Í Noregi verða javnstøðumál hildin at vera líka so virðismikil, sum øll onnur mál í samfelagnum.

Javnstøðunevndin verður tikin við í ráðum, tá stórv skulu setast, og hon skal siggja til, at eins nógv konufólk og mannfólk verða innstillað til stórv. Har maður og kvinna hava eins góðar fortreytir at røkja eitt starv, skal kvinnan takast fram um mannin.

- Bert í teimum fómur, har yvirvág eru av konufólkum á arbeidsplassinum, skulu mannfólk takast fram um konufólk. Hetta kunnu vera stórv á stovnum, í barnagarði og aðrastaðni, har tað er ein fyrimunur at fáa mannfólk sett í stórv, sigur Unni Evang, formaður í Javnstøðunevndini í Stavanger, sum í løtuni er í Føroyum og heldur skeið, saman við Øyvind Aas, skrivara í nevndini.

Skeiðleiðari innan Arbeiderpartiet

Unni Evang er kommunustýrslimur í Stavanger, limur í Arbeiderpartiet, og í landsstjórnini fyri flokkin. Dagliga yrkið er at virka sum kunningarleiðari í Statens Vejvesen.

- Eg haldi tað vera ógvuliga umráðandi at arbeiða á nógvum ymsum økjum, tá tú hefur við javnstøðuspurningar at gera, sigur Unni Evang.

Unni Evang hevur eisini í nógv ár verið skeiðleiðari innan Arbeiderpartiet, sum var ein av flokkunum í Noregi, ið tók leiklutin hjá kvinnunum í samfelagnum upp til viðgerðar. Hon fór sjálv á kvinnuskeið, har endamálið var at læra kvinnur at føra seg fram á fundum og aðrastaðni, har samfelagsmál verða umrødd.

- Tað var ein kvinnubólkur í Arbeiderpartiet, sum fór undir at skipa fyri slíkum skeiðvirksemi í sjeytiárunum. Hesi skeið verða framhaldandi hildin og viðkað, so hvørt sum tíðirnar broytast. Tað er tó ikki bert innan Arbeiderpartiet, at hesi skeið verða hildin, eisini fakfeløg og onnur feløg eins og aðrir flokkar brúka hesa skeiðtilfar, sigur Unni Evang.

Skeiðtilfar nýtt í fleiri londum

- Vit hava gjøgnum árini gjørt skeiðtilfar, sum hefur verið ógvuliga væl umtøkt. Umframt at skeiðtilfarið nú er umsett til føroyskt, so er tað eisini umsett og brúkt í Polen, Tjekkioslovakia og í Estlandi.

- Tað er einki ivamál, at hesi skeið hava havt stóran týdning fyri menningina av kvinnum í Noregi.

- Í dag eru nógvar av okkum, sum vóru við í byrjanini, virknar politikar-

Arbeidssetningurin hjá Javnstøðunevndini í Stavanger:

Eins nógvar kvinnur og menn í arbeiði

- Javnstøðunevndini í Stavanger hevur sett sær sum mál, at arbeiða fram móti at fáa eins nógvar kvinnur og menn á arbeidsplassunum. Málið skal verða rokkið í 1997, sigur Unni Evang, sum í vikuskiftinum helt skeið fyri javnaðarkvinnur í Føroyum

Unni Evang, formaður í Javnstøðunevndini í Stavanger og Øyvind Aas, skrivari í nevndini, eru í hesum døgum í Føroyum og halda skeið um javnstøðumál. Tað er kvinnubólkurin í javnaðarflokkinum, sum hevur fingið vitjanina í lag, og gestirnar hava eisini hildið skeið fyri umboðum í Tórshavnar og Vestmanna kommunum, umframt fyri føroysku Javnstøðunevndini

ar, bæði í kommunustýrum og í Stórtinginum.

- Tað hevur týðning fyri alt samfélagið, at kvinnur fáa innlit í øllum samfelagsmálum. Vit kunnu ikki góðtaka eitt samfélag, har bert helmingurin av fólkinum hevur ávirkan á tær avgerðir, sum eru galdandi fyri allar borgararnar í landinum.

- Eitt vandamál í hesum tíðum, nú arbeidsløysið ger um seg, er vandin fyri, at kvinnur sum arbeidsmegi verður flokkað í fakbólur, ið bert fær tað strævnasta og minst áhugaverða arbeiðið.

Kvinnur við smábørnum

- Annar bólkur, sum kann verða gjørdur mismunur ímóti, eru kvinnur við smábørnum. Tað verður altíð sagt, at júst hesar kvinnur ikki røkja sítt arbeiði til fulnar. Tær eru burtur úr arbeiðið í tíð og ótíð, eitt nú tí tey smáu eru sjúk o.s.fr.

- Ein kanning er gjørd í Noregi, har tað er prógvað, at kvinnur við smábørnum als ikki hava størri fráveru úr arbeiði enn aðrir starvsbólkar.

- Hinvegin, so vísir kanningin, at einsamallar kvinnur, sum ikk eiga børn, hava størri fráverutal úr arbeiði enn kvinnur við smábørnum, og fyri tann skyld eru eisini einligir menn ein starvsbólkur, sum er meira burtur úr arbeiði enn kvinnur við smábørnum, sigur Unni Evang.

Øyvind Aas, skrivari í Javnstøðunevndini, starvstíð almennt umstítingini í Stavanger, har hann er starvsfólkaleiðari. Hann arbeiðir í hesum sambandi eisini við javnstøðumálum á arbeidsplassinum, eins og hann roynir at fáa javnstøðumál tikin upp innan skúlagátt, í trúttarfeløgum og øðrum felagsskapum.

Ikki stóði í familjuni

- Arbeidsplassið er ikki skipað eftir, hvønn tørv fólk hava eftir arbeiðstíð. Í veruleikanum letur arbeidsgvarin eyguni aftur fyri, at fólk hava familjur og tí eisini aðrar uppgávur í samfelagnum at røkja, enn bert arbeiði.

- Hetta er galdandi fyri bæði kvinnur og menn. Hinvegin, so hevur maðurin altíð havt kvinnuna sum hjálpara í heiminum. Tá kvinnan eisini er farin út at arbeiða, hevur hon bert fingið duplutt arbeiði, meðan maðurin burturav hevur havt stundir og yvirskot til útarbeiði. Arbeidsgvarin tekur tað sum eina sjálvfylgju, at maðurin ikki hevur nannað at hugsa um.

- Spurningurin er, hvønn tørv fólk hava í gerandisdøgnum - eisini uttan fyri arbeiðstíð. Tað er eisini ein

spurningur, hvørja orku fólk hava at taka lut í samfelagsmálum eftir arbeiðstíð, sigur Øyvind Aas.

Ikki bert javnastøða

Hann heldur, at framtíðar arbeiðið hjá javnstøðunevndini er ikki bert at skapa javnstøðu á arbeidsplassinum, men meira at skapa kvinnum og monnum betur arbeidsskor, og at havast skal í huga, at lívið er annað enn arbeiði.

- Vit hava tí sett okkum fyri at taka mannin við í ráðum, tá tað snýr seg um trygd og trivna hjá familjuni sum heild.

- Maðurin skal eisini hava umsorgan fyri børnunum. Hann hevur møguleika at fáa farloyvi í ein mánaða, tá konan hevur átt. Hetta verður gjørt fyri at hann frá fyrstuni skal fáa tætt tilknýti til barnið, og herved læra at hava eins stóra ábyrgd fyri tí, sum mamman hevur.

Í Noregi eru kvinnurnar komnar langt, tó at Javnstøðunevndin heldur, at enn er langt á mál. Í kommunustýrum eru 30% kvinnur, og í Stórtinginum eiga t.d. kvinnurnar 45% av tingsessunum hjá Arbeiderpartiet.

Orð: Dagny
Mynd: Kalmar

ARBEIÐI SØKIST

17 ára gamal drongur, ið varð liðugur við 10. flokk í summar, søkir arbeiði í Tórshavn skjótast gjørligt.

Tlf. 11820, lokal 17

Føroyskt dansitiltak í Keypmannahavn

Leygarkvöldið 15. okt. verður stórt dansitiltak í »Medborgerhuset« Gimle, sum liggur í Thorshavnsgade 21, millum Longubrúgv og Hotel Skandinavia, á Amager í Keypmannahavn.

Eyðun & Vinmenn spæla til dans. Í bólkinum eru Eyðun Nolsøe, sang og guitar, Eyðun Hansen, guitar, Jón Mc Birnie, bass, Magnus Johannesen, keyboard, og Jónleif Rasmussen,

trummur.

Orsøkin til, at farið verður í Gimle er tann, at tað er sera trupult at skipa fyri nøkrum í Føroyahúsinum í løtuni, tí grannarnir hava klagð so ofta um gang, og tí er trupult yvirhøvur at fáa neyðugt loyvi frá lögregluni at skipa fyri dansi har.

Meðan Føroyahúsið hevur pláss fyri 250 fólki, sleppa yvir 400 í Gimle. Eisini hetta tal- ar fyri at fara har út.